Centrum Dydaktyki
i Symulacji Medycznej
Śląski Uniwersytet Medyczny
w Katowicach

MATERIAŁY EDUKACYJNE

CENTRUM DYDAKTYKI I SYMULACJI MEDYCZNEJ

ŚLĄSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY W KATOWICACH

MATEUSZ BENESZ

MATERIAŁY EDUKACYJNE

BADANIE PACJENTA W SCHEMACIE ABCDE

© Centrum Dydaktyki i Symulacji Medycznej

Dane Kontaktowe:

Centrum Dydaktyki i Symulacji Medycznej
Śląski Uniwersytet Medyczny

ul. Medyków 8b
40-752 Katowice
tel. (32) 208 87 70
(32) 208 88 00

www.cdism.sum.edu.pl

3.

BADANIE PACJENTA W SCHEMACIE ABCDE

A – *airway* – drogi oddechowe

- ocena drożności dróg oddechowych
- zwrócenie uwagi na wszystkie odgłosy słyszalne podczas oddychania

Możliwe interwencje:

- usunięcie ciała obcego z dróg oddechowych
- bezprzyrządowe udrożnienie dróg oddechowych
- odessanie treści płynnej
- przyrządowe udrożnienie dróg oddechowych

B – *breathing* – oddychanie

- liczba oddechów
- jakość oddechu (szybki, wolny, płytki)
- wysiłek oddechowy (pozycja ortopnoe, praca dodatkowych mięśni oddechowych)
- symetria ruchów oddechowych
- tor oddechowy
- pulsoksymetria
- osłuchiwanie płuc
- badanie palpacyjne klatki piersiowej
- opukanie płuc
- kapnometria

- położenie tchawicy
- zwrócenie uwagi na kolor skóry (sinica)
- dodatkowe dźwięki oddechowe (bulgotanie, stridor, świsty)

Możliwe interwencje:

- zastosowanie tlenoterapii
- nebulizacja
- wspomaganie oddechu lub wentylacja zastępcza
- pulsoksymetria
- kapnometria
- gazometria w warunkach SOR
- odbarczenie odmy prężnej
- zaopatrzenie ran otwartych klatki piersiowej

C – *circulation* – krążenie

- ocena tętna na tętnicach centralnych i obwodowych
- ocena koloru skóry (sinica, bladość, marmurkowanie)
- ocena nawrotu kapilarnego
- ocena wilgotności skóry
- ocena żył szyjnych
- pomiar ciśnienia tętniczego krwi
- ocena tonów serca
- poszukiwanie cech ewentualnego krwawienia zewnętrznego lub wewnętrznego
- ocena i monitorowanie diurezy
- monitorowanie EKG, wykonanie 12-odprowadzeniowego EKG

Możliwe interwencje:

- tamowanie krwawień
- wkłucie iv, io
- pobranie krwi do badań
- płynoterapia – jeśli są wskazania
- farmakoterapia
- cewnikowanie pęcherza moczowego

D – *disability* – ocena zaburzeń świadomości

- ocena stanu świadomości: AVPU (tab. 2) lub/i Glasgow (*Glasgow Coma Scale*) (tab. 3)
- ocena wielkości źrenic, ich symetrii i reakcji na światło
- ocena poziomu glikemii
- ocena stanu neurologicznego – symetrii czucia i ruchomości w kończynach

Możliwe interwencje:

- badanie neurologicznie
- pomiar glikemii

E – *exposure* – ekspozycja pacjenta

- odsłonięcie innych obszarów ciała – oglądanie, badanie
- ocena jamy brzusznej – badanie palpacyjne (tkliwość, bolesność, objawy otrzewnowe, perystaltyka)
- ocena temperatury ciała
- wywiad SAMPLE (możliwy do zebrania na wcześniejszych etapach badania) (tab. 1)
- ocena kończyn (obrzęki, żylaki, zmiany pozakrzepowe)

Możliwe interwencje:

- rozcięcie/usunięcie ubrań z poszkodowanego
- ochrona przed wychłodzeniem

Tabela 1

S	Objawy przedmiotowe/podmiotowe (*Signs/Symptoms*)
A	Alergie (*Allergies*)
M	Medykamenty (*Medicines*)
P	Przebyte choroby (*Past medical history*)
L	Lunch – ostatni posiłek (*Last oral intake*)
E	Zdarzenia, które doprowadziły do urazu lub choroby (*Events leading up to the injury and/or illness*)

Tabela 2

A	*Alert* – przytomny, skupia uwagę
V	*Verbal* – reaguje na polecenia głosowe
P	*Pain* – reaguje na bodźce bólowe
U	*Unresponsive* – nieprzytomny, nie reaguje na żadne bodźce

Tabela 3

Badana reakcja	Stopień zaburzeń	Punkty
Otwieranie oczu	spontaniczne	4
	na polecenie	3
	w odpowiedzi na bodziec bólowy	2
	brak reakcji	1
Odpowiedź słowna	prawidłowa, pacjent jest w pełni zorientowany	5
	pacjent odpowiada, ale jest zdezorientowany	4
	pacjent używa niewłaściwych słów	3
	pacjent wydaje nieartykułowane dźwięki	2
	brak reakcji	1
Odpowiedź ruchowa	na polecenie	6
	pacjent potrafi umiejscowić bodziec bólowy	5
	prawidłowa reakcja zgięciowa (wycofanie w odpowiedzi na bodziec bólowy)	4
	nieprawidłowa reakcja zgięciowa (odkorowanie)	3
	reakcja wyprostna (sztywność odmóżdżeniowa)	2
	brak reakcji	1